

Duże zmiany w WTZ-ach. Ale nie tylko...

5 czerwca 2018 r. w Dzienniku Ustaw została opublikowana nowelizacja z 10 maja br. Ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych oraz niektórych innych ustaw. Nowe przepisy, z małymi wyjątkami, weszły w życie 6 czerwca br. Wyjaśniamy, co zmieniono.

Zmiany mają przyczynić się przede wszystkim do realizacji Programu kompleksowego wsparcia dla rodzin „Za życiem”.

Warsztaty Terapii Zajęciowej (WTZ)

Istotniejsze zmiany w zakresie funkcjonowania warsztatów terapii zajęciowej:

Do podstawowych form aktywności, wspomagających proces rehabilitacji zawodowej i społecznej osób z niepełnosprawnością, będzie należało ich uczestnictwo – już po opuszczeniu WTZ w celu podjęcia zatrudnienia – w zajęciach klubowych, które wesprą te osoby w utrzymaniu samodzielności i niezależności w życiu społecznym i zawodowym. Czas trwania zajęć klubowych wynosi co najmniej pięć godzin miesięcznie. Osoba z niepełnosprawnością będzie mogła kontynuować zajęcia klubowe bez względu na utratę lub zmianę zatrudnienia.

Osoba z niepełnosprawnością, która opuściła warsztat terapii zajęciowej w związku z podjęciem zatrudnienia, w przypadku utraty pracy po zgłoszeniu uczestnictwa w WTZ (w ciągu 90 dni od dnia opuszczenia warsztatu) będzie miała pierwszeństwo w rozpoczęciu terapii.

WTZ będzie mógł ubiegać się o dofinansowanie zajęć klubowych w PFRON.

W WTZ będzie mogła działać Rada Społeczna.

Osoby pełniące funkcje zarządcze w jednostce prowadzącej WTZ nie będą mogły być równocześnie pracownikami WTZ, z wyjątkiem stanowiska osoby nim kierującej.

Uzależniono możliwość utworzenia WTZ w danym powiecie oraz zwiększenia liczby uczestników WTZ od potrzeb lokalnego systemu wsparcia, wskazanych w powiatowej strategii dotyczącej rozwiązywania problemów społecznych.

Podmiot prowadzący warsztat będzie zobowiązany do prowadzenia listy osób, których zgłoszenie do uczestnictwa w WTZ zostało zatwierdzone, a osoby te nie rozpoczęły tam terapii.

Będzie możliwe kontynuowanie terapii zajęciowej do końca miesiąca następującego po miesiącu, w którym kończy się ważność orzeczenia.

Powiatowe centra pomocy rodzinie będą miały obowiązek prowadzenia listy osób zgłaszających się do WTZ.

Podmiot organizujący WTZ będzie mógł realizować zatrudnienie wspomagane w stosunku do osób, które go opuściły w celu podjęcia zatrudnienia.

Zatrudnienie

Od 1 października 2018 r. podmiotami zobowiązanymi do osiągnięcia 2 proc. wskaźnika zatrudnienia osób z niepełnosprawnością będą również:

publiczne i niepubliczne uczelnie,

publiczne i niepubliczne szkoły,

publiczne i niepubliczne przedszkola,

publiczne i niepubliczne inne formy wychowania przedszkolnego oraz placówki opiekuńczo-wychowawcze,

regionalne placówki opiekuńczo-terapeutyczne,

interwencyjne ośrodki preadopcyjne,

placówki resocjalizacyjne,

publiczne i niepubliczne żłobki,

kluby dziecięce.

Telepraca

Wniosek o wykonywanie telepracy lub elastycznych form organizacji pracy może złożyć:

Rodzic dziecka, które ma zaświadczenie o ciężkim i nieodwracalnym upośledzeniu lub nieuleczalnej chorobie zagrażającej życiu, które powstały w okresie prenatalnym lub w czasie porodu.

Rodzic dziecka z niepełnosprawnością, tj. dziecka legitymującego się orzeczeniem o niepełnosprawności albo orzeczeniem o umiarkowanym lub znacznym stopniu niepełnosprawności.

Rodzic dziecka ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, tj. dziecka posiadającego odpowiednio: opinię o potrzebie wczesnego wspomaganie rozwoju dziecka, orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego lub orzeczenie o potrzebie zajęć rewalidacyjno-wychowawczych.

Z telepracy będą też mogli skorzystać rodzice w powyższych przypadkach, podczas opieki nad dziećmi powyżej 18. roku życia.

Pracodawca będzie mógł odmówić tylko wtedy, gdy nie będzie to możliwe ze względu na organizację pracy lub rodzaj pracy wykonywanej przez pracownika.

Zasiłek opiekuńczy

Rodzic dziecka z niepełnosprawnością będzie miał prawo do wydłużenia pobierania zasiłku opiekuńczego z 14 – jak było dotąd – do 30 dni w przypadku opieki nad dzieckiem chorym ze

znacznym stopniem niepełnosprawności albo orzeczeniem o niepełnosprawności łącznie ze wskazaniami: konieczności stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji oraz konieczności stałego współudziału na co dzień opiekuna dziecka w procesie jego leczenia, rehabilitacji i edukacji do ukończenia przez dziecko 18 lat.

Ulga rehabilitacyjna

Osoby, na których utrzymaniu pozostają najbliżsi członkowie rodziny z niepełnosprawnością, będą mogły skorzystać z tzw. ulgi rehabilitacyjnej, jeżeli w roku podatkowym dochód podopiecznego z niepełnosprawnością nie przekracza 12-krotności kwoty renty socjalnej, w wysokości obowiązującej w grudniu roku podatkowego. Kwota ta została podwyższona. Do dochodu nie będą wliczane alimenty na rzecz dzieci oraz zasiłek pielęgnacyjny.

Zmiany dla pracodawców osób z niepełnosprawnością

Od wydanych po 6 czerwca 2018 r. decyzji Prezesa PFRON w zakresie m.in.: refundacji składek ZUS, dofinansowań do wynagrodzeń, wpłat na PFRON lub wydanych decyzji przez wojewodę w zakresie m.in.: statusu zakładów pracy chronionej (ZPChR) – pracodawcy będą mogli odwołać się od wydanych decyzji ponownie do Prezesa PFRON lub wojewody lub złożyć bezpośrednio skargę do sądu. Nie będą mogli już złożyć odwołań od wydanych decyzji do Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej (MRPiPS). Od decyzji wydanych przez prezesa PFRON lub wojewodę przed wejściem w życie ustawy, tj. wydanych przed 6 czerwca 2018 r., pracodawcy powinni złożyć jeszcze odwołanie do MRPiPS.

Komentuje Edyta Sieradzka, wiceprezes Ogólnopolskiej Bazy Pracodawców Osób Niepełnosprawnych OBPON.pl: Ta zmiana będzie niestety dla pracodawców bardzo niekorzystna, ponieważ po pierwsze MRPiPS nie będzie już miało żadnego wpływu na wydawane decyzje przez PFRON, na ich interpretacje przepisów prawnych dot. np. dofinansowań, a po drugie – czy po dwóch tygodniach Prezes PFRON zmieni zdanie i uchyli swoją wcześniej wydaną decyzję? Pozostanie pracodawcom złożenie tylko skargi do sądu i tu pojawia się pytanie, czy wszystkich pracodawców będzie na to stać? Czy PFRON w okresie oczekiwania na rozstrzygnięcie sporu w sądzie nie będzie blokował im dalszej pomocy publicznej, kiedy pojawi się zaległość powyższej 100 zł? Te pytania bardzo nurtują pracodawców i póki co czekamy, jak po tej nowelizacji zachowa się PFRON.

Kwota ulgi obliczona przez sprzedającego nie będzie mogła być wyższa od 50 proc. kwoty netto należności, wykazanej na fakturze dokumentującej zakup mający uprawniać do ulgi – zmiana wchodzi w życie 1 października 2018 r.

Komentarz Edyty Sieradzkiej: To uważam za dobrą zmianę i cieszę się, że posłowie przyjęli nasze poprawki do projektu, gdyż brzmienie art. 22 po 1 października 2018 r. w końcu doprowadzi do tego, że ulgę dostaną tylko ci pracodawcy, którzy faktycznie będą chcieli z niej skorzystać. Owszem, kwota ulgi nie będzie mogła być większa, niż 50 proc. wartości faktury netto – i tu zobaczymy, czy pracodawcy będą tracili swoich klientów, czy jednak ta zmiana zostanie przez obydwie strony dobrze przyjęta.

W nowym trybie wystawiania ulg sprzedający raz na dany rok będzie miał obowiązek poinformowania nabywcy o zasadach nabywania i korzystania z obniżenia wpłat na PFRON oraz o możliwości złożenia przez nabywcę oświadczenia o braku potrzeby korzystania z ulg – zmiana wchodzi w życie 1 października 2018 r.

Obliczanie stanów i wskaźników zatrudnienia, potrzebnych do ustalenia wskaźnika do bycia sprzedającym, będzie brane z miesiąca poprzedzającego miesiąc wystawienia faktury.

Przywrócenie możliwości udzielania ulg we wpłatach na PFRON jednostkom budżetowym, co po 1 stycznia 2017 r. stało się niemożliwe przez obowiązek związany z centralizacją VAT-u.

Zmiana w zakresie uzyskiwania w PFRON miesięcznego dofinansowania do wynagrodzeń pracowników z niepełnosprawnością dotyczy tzw. dwuinstancyjności. Obecnie, tj. od 6 czerwca 2018 r., będzie już tylko jednoinstancyjność, czyli możliwości odwołania od wydanej decyzji przez Prezesa PFRON ponownie do Prezesa PFRON lub możliwości złożenia od razu skargi do sądu.